

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Τὴν 15ην Μαρτίου ἑ. ἔ. συνεκλήθη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μεγάλη 55μελὴς Ἐπιτροπὴ ὅπως συζητήσῃ καὶ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν μέτρα πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν ἑλληνικῶν γαιανθράκων κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περιόδον. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελουμένη ἐκ χημικῶν, μηχανικῶν, μεταλλειολόγων καὶ ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας διηρέθη ἐξ ἀρχῆς εἰς δύο τμήματα τὸ μεταλλευτικὸν καὶ τὸ βιομηχανικὸν ἕκαστον τῶν ὁποίων διηρέθη εἰς ἐπιτροπὰς αἰτινες ἐπελήφθησαν τῆς ἐξετάσεως τῶν καθ' ἕκαστον θεμάτων καὶ ὑπέβαλον σχετικὴν ἔκθεσιν. Τὰ γενικὰ πορίσματα ἕκαστον τμήμα συνεκέντρωσεν εἰς περιληπτικὸν ὑπόμνημα.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς ἐπερατώθησαν περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου χωρὶς νὰ συγκεντρωθῇ τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν εἰς ἓν ἐνιαῖον γενικὸν ὑπόμνημα. Καὶ τὰς μὲν καθ' ἕκαστον ἐκθέσεις τοῦ βιομηχανικοῦ τμήματος δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ ἰδιαίτερω φυλλαδίῳ τῷ ἐκδοθέντι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ τμήματος καὶ ἐπιθεωρητοῦ τῆς βιομηχανίας Κλεισθένους Φιλαρέτου. Αἱ καθ' ἕκαστον ἐκθέσεις καὶ ὑπομνήματα τῆς μεταλλευτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐδημοσιεύθησαν εἰσέτι.

Ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἡμετέρῳ συλλόγῳ γενομένων προγενεστέρων συζητήσεων οὕτω καὶ ἐκ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προέκυψεν ὅτι καὶ ποσότης λιγνίτου ὑπάρχει καὶ τεχνικὰ μέσα πρὸς ἐπωφελεῖ χρησιν αὐτοῦ.

Οὕτως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ποσότητα, ἐκ τῶν σημερινῶν δεδομένων ὑπάρχουσιν ἀσφαλῶς 11 ἐκ. τόνων, πιθανὸν 33 ἐκ. καὶ δυνατόν περὶ τὰ 60 ἑκατομμύρια τόνων καὶ ταῦτα ἐν 8 περιφερείαις ἔνθα νῦν γίνεται κανονικὴ πωρὴ ἐκμετάλλεως. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ πλῆθος τῶν μὴ ἐν κανονικῇ ἐκμεταλλεύσει γαιανθρακοφόρων περιφερειῶν καὶ ἡ ἔλλειψις συστηματικῆς μελέτης ὑπὸ συντεταγμένης γεωλογικῆς ὑπηρεσίας, δύναται τις ἀσφαλῶς ἐκ τῶν ἤδη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προσαχθέντων ἀριθμῶν νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἡ ποσότης τῶν ἑλληνικῶν γαιανθράκων (ξυλιτῶν ἢ λιγνιτῶν) εἶναι ἐπαρκῆς ὅπως διὰ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐξυπηρετήσῃ σοβαρὰν βιομηχανίαν.

Αἱ εὐχαὶ καὶ προτάσεις πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς ἐξορύξεως γενικωτέρας καὶ εἰδικωτέρας φύσεως εἶναι πολλαί. Ἐκ τῶν κυριωτέρων ἀναφέρομεν τὴν σύστασιν πρὸς μεταρρυθμίσαι καὶ συμπλήρωσιν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου πρὸς ὁργάνωσιν τῶν ἐταιρειῶν ἐκμεταλλεύσεως· ἐνίσχυσιν τῶν ἐκμεταλλεύσεων διὰ διαφόρων μέσων καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως καταναλώσεως ἐκ μέρους κρατικῶν ὑπηρεσιῶν· κανονισμὸν τῶν ἐργατικῶν ζητημάτων διὰ τῆς προνοίας ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν ὑπὸ διαφόρους μορφάς καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐργοδοτῶν τὴν εἰσαγωγὴν τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας μετ' ἀμοιβῶν καὶ συστάσεις πρὸς διευκολύνσαι τῆς προμηθείας ξυλείας καὶ μηχανημάτων.

Ὅσον ἀφορᾷ ἄλλας καυσίμους ὕλας, (λιθάνθρακος, πετρέλαιον, ἄσφαλτος) συνεστήθη ἡ περὶ αὐτῶν μελέτη καὶ ἔρευνα, ὡς καὶ ἡ κατὰ δύναμιν ἐξασφάλισις λιθανθράκων ἐκ Ποντοπρακείας εἰ δυνατόν δι' ἑλληνικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Ἐπίσης συνεστήθη ἡ βελτίωσις τῶν φορτωτικῶν μέσων, διευκολύνσαι τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ θαλασσίων μεταφορῶν καὶ κατασκευὴ λιμενικῶν ἔργων εἰς περιφερείας φορτώσεως μεγάλων ποσοτήτων ἐντοπίων ἀνθράκων.

Τὸ βιομηχανικὸν τμήμα, τοῦ ὁποίου τὰς ἐργασίας δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ μνησθέντι ἐντύπῳ ἐξήτασεν τὸ ζήτημα τῆς ἐξοικονομήσεως τῆς ἔξωθεν εἰσαγομένης καυσίμου ὕλης καὶ τῆς ὅσον ἔνεστιν εὐρύτερας χρήσεως τῶν ἐγχωρίων καυσίμων. Συνιστᾷ τὴν γενίκευσιν τῶν γνώσεων περὶ οἰκονομικῆς καύσεως, τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ Κράτους προτύπων ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν παρασχὴν ἀμοιβῶν εἰς τοὺς ἔχοντας ἐγκαταστάσεις πραγματοποιούσας οἰκονομίαν. Πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν ἐντοπίων γαιανθράκων (ξυλιτῶν ἢ λιγνιτῶν) συνιστᾷ ὡς πρῶτα μέτρα τὴν πλινθοποίησιν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν κόνεως διὰ τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τὴν κατάλληλον τροποποίησιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἀεριογόνων πρὸς καθαρισμὸν τοῦ παραγομένου ἀερίου ἀπὸ τῆς πίσεως καὶ τῶν ἐσχαρῶν ἀτμολεβήτων. Ἰδιαίτερος συνιστᾷται ἡ δι' ἀεριοποιήσεως ἐν εἰδικοῖς ἀεριογόνοις χρησιμοποίησις ἐγχωρίων φυτικῶν ἀπορριμμάτων ἤτοι ἐλαοπυρήνων, χαρουπιῶν, κώνων ἀραβοσίτου, ἀγύρων, κώνων πεύκων, στεμφύλων κλπ. καὶ ἡ μελέτη ἰδρύσεως μεγάλων κεντρικῶν σταθμῶν δυνάμεως.

Πρὸς ἐγγυτέραν σπουδὴν τῶν πολλαπλῶν χημικῶν καὶ τεχνικῶν λεπτομερειῶν τῶν ζητημάτων αὐτῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ὡς τῆς ἀποστάξεως κλπ. προτείνεται ἡ σύστασις Κυβερνητικῆς Ὑπηρεσίας Καυσίμων μετὰ σχετικοῦ ἐργαστηρίου.

Παραδόξως συνιστᾷται ἡ διὰ παντὸς τρόπου διάδοσις τῶν πετρελαιομηχανῶν, ἐνῶ ἀκόμη πετρέλαιον δὲν παραγάγει ἐν τῷ τόπῳ καὶ κύριος σκοπὸς τῆς συγκλήσεως τῆς μεγάλης ἐπιτροπῆς ἦτο ἡ ὑπόδειξις μέσων πρὸς παραγωγὴν ἐν τῷ τόπῳ καυσίμων καὶ τῶν μέσων πρὸς ἐπωφελεῖ αὐτῶν χρησιμοποίησιν.

Ἄν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔφθασεν εἰς ὀριστικὰ συμπεράσματα, διὰ τῶν συζητήσεων καὶ ὑπομνημάτων, ἔθιξεν ὅμως πάσας τὰς ὄψεις τοῦ ζητήματος, ἔθεσε τὰς βάσεις πρὸς περαιτέρω ἐπωφελεῖ ἐργασίαν, καὶ κατέστησεν δυνατόν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν χάραξιν ὠρισμένης κατευθύνσεως πρὸς ἐκμετάλλευσιν καὶ χρησιμοποίησιν τῶν ἐγχωρίων καυσίμων. Νῦν αἱ καύσιμοι ὕλαι σπαταλῶνται ἐν τοῖς ὄρυγμασι διὰ τῆς ἐν γένει κακῆς ἐκμεταλλεύσεως, σπαταλῶνται κατὰ τὴν καῦσιν αὐτῶν διὰ τὸ μὴ πρόσφορον τῶν μεθόδων εὐηθῶμεν ὅπως τὸ ταχύτερον ἰδρυθῶσιν ὑπὸ τοῦ Κράτους αἱ πρότυποι ἐγκαταστάσεις καὶ ἐξασφαλισθῇ συμφώνως πρὸς τὰς εὐχὰς καὶ ὑποδείξεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐντοπίων καυσίμων εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον.